

भ्रष्टाचार मुद्दामा हदम्यादको व्यवस्था

भ्रष्टाचारीलाई जोगाउने प्रपञ्च

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- भ्रष्टाचार मुद्दामा पाँच वर्षे हदम्यादको प्रावधान भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को संशोधन विधेयक र अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ को संशोधन विधेयकमा छ। विधेयकहरू पास भए अवकाश वा पदबाट हटेपछि मात्रै भ्रष्टाचारको मुद्दा चलाइसक्नुपर्छ। नभए उन्मुक्ति पाउने अवस्था हुन्छ। यसअघि भ्रष्टाचारसम्बन्धी कानूनमा हदम्यादको प्रावधान थिएन। सार्वजनिक सम्पत्तिको भ्रष्टाचारमा भने हदम्याद नलाग्ने व्यवस्था कानूनमा यथावत् नै छ। तर, पाँच वर्षे हदम्याद सार्वजनिक सम्पत्तिको भ्रष्टाचारबाहेकमा पनि लागू गर्न खोजिएको यो विषय पेचिलो बनेको छ। अहिले भएको हदम्यादको व्यवस्थाले अवकाशको पाँच वर्षपछि पूर्वप्रधानन्यायाधीश चोलेन्द्रशमशेर जबर, नक्कली प्रमाणपत्रको विवादमा परेका पूर्वप्रधानसेनापति राजेन्द्र क्षेत्रीलगायतका उच्च अधिकारीमाथि अनुसन्धान गर्न अख्तियारलाई हदम्याद लाग्ने

संवैधानिक कानूनका जानकार गणेशदत्त भट्टले बताए। 'भ्रष्टाचार देशको मूल समस्या भनेकै हो तर अहिले जुन विधेयक आएको छ त्यहाँ भने पाँच वर्षे हदम्यादी लगाएको छ। जुन ठीक होइन,' भट्टले प्रभावसँग भने, 'यदि यो ऐन कार्यान्वयन भए भ्रष्ट चरित्रका मानिसहरूले उन्मुक्ति पाउने छन्।' राज्य व्यवस्था समितिमा विचाराधीन भ्रष्टाचार निवारण ऐन २०५९ को संशोधन विधेयकको दफा १६ मा मुद्दा चलाउने अवधिसम्बन्धी व्यवस्था छ। जहाँ भनिएको छ, 'भ्रष्टाचारजन्य कसुरमा मुद्दा चलाउने हदम्याद याहा पाएको मितिले पाँच वर्ष हुने छ।' पाँच वर्षे हदम्यादबारे सोही दफामा थप लेखिएको छ, 'कुनै राष्ट्रसेवकले पदमा बहाल रहँदाका वखत भ्रष्टाचार गरेको रहेछ र तत्काल निजउपर मुद्दा चल्नसक्ने रहेछ भने निज जुनसुकै व्यहोराबाट अवकाश प्राप्त गरेको भए पनि अवकाश अदालतका पूर्वन्यायाधीश प्रकाश वस्तीका अनुसार कुनै भइसकेपछि थाहा भएकोमा याहा भएको मितिले पाँच वर्षभित्र मुद्दा चलाउन सकिने छ।' भट्टका अनुसार यो

हदम्यादसम्बन्धी व्यवस्था पारित भएमा नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र पेस गरेका, घुस खाएका, गलत लिखत तयार गरेका, गैरकानुनी सम्पत्ति आर्जन गरेका सार्वजनिक पदाधिकारीमाथि पाँच वर्षभित्र मुद्दा चल्न सक्ने छ। यद्यपि, कुनै कारणले पाँच वर्षे अवधि पार भएमा भने उनीहरूले उन्मुक्ति पाउन सक्छन्। वर्तमान संविधानअनुसार कुनै पनि अपराध भएमा उजुरी गर्ने र उजुरीमाथि अनुसन्धान गरेर मुद्दा चलाउने समयसीमालाई हदम्याद भनिन्छ। न्याय खोज्ने पक्षले निश्चित समयभित्र न्याय नखोजेमा उसलाई सधैँभरि कानुनी सुविधा हुँदैन भन्ने अवधारणाबाट हदम्यादको सुरुआत भएको मानिन्छ। भ्रष्टाचार नियन्त्रण गर्ने संवैधानिक जिम्मेवारी पाएको अख्तियारले तोकिएको अवधिभित्र भ्रष्टाचारको सूचना प्राप्त गरेर अनुसन्धान गरी मुद्दा चलाउनुपर्छ। सर्वोच्च अदालतका पूर्वन्यायाधीश प्रकाश वस्तीका अनुसार कुनै गल्ती वा त्रुटिको जोखिम अनिश्चितकालसम्म रहनु हुँदैन भनेर हदम्यादको व्यवस्था गरिएको हुन्छ।

बडिगाड पहिरोले ५० परिवार विस्थापित

डोरपाटन (बागलुङ)- बाढी पहिरोका कारण बडिगाडमा ५० परिवार विस्थापित भएका छन्। बडिगाड गाउँपालिका-९ को नयाँवस्ती र वडा नं १० आरुपाटा, पाल्ने, क्लाबफिङ, खोर, सल्लेनधारालगायत वस्तीका ५० परिवार विस्थापित भएका हुन्। हालैका पहिरोमा परी ११ जनाको मृत्यु भएको छ भने एक जनाको अवस्था अझै अज्ञात छ। विस्थापित परिवारको अहिले विचल्ली भएको छ। पहिरोका कारण खानेपानी, विद्युत् आपूर्ति हुन सकेको छैन। अहिले बागलुङ र वडुवदालाई बढी समस्या परेको छ। स्थानीय भीमबहादुर बुढाले गाउँका धेरै घर पहिरोको जोखिममा रहेको हुँदा वस्ती

छाडेर अन्तै जानुपरेको दुखसो रासस प्रतिनिधिसँग पोखे। आफ्नो घर वरपरका वस्ती पहिरोको जोखिममा रहेका उनले बताए। विस्थापित परिवारलाई विद्यालय तथा सार्वजनिकस्थलमा व्यवस्थापन गरिरहेको बडिगाड गाउँपालिकाका उपप्रमुख भीमसेन वनले जानकारी दिए। गाउँपालिकाले प्रारम्भिक चरणको राहत वितरण गरिरहेको उनले बताए। पाल्काले खाद्यान्न र त्रिपाल, बत्तीलगायत अति आवश्यक सामग्री उपलब्ध गराएको भन्दै दीर्घकालीन व्यवस्थापनका लागि माथिल्लो तहको सरकारसँग छलफल गरिरहेको उनले बताए। रासस

SAADATIYA ROJGAR advertisement with tables for various job categories like Building Worker, Construction Labors, General Worker, Barista, and Waterproofing Helpers. Includes company name SHAHEER ABBAS SUPPORT SERVICES ARABIAN COMPANY LIMITED and contact details.

Prince International Employment Service Pvt. Ltd. advertisement with contact information: Samakhushi-26 Ktm, Nepal, Tel: +977-1-4387650, Mobile: 981-3952892, 9706180600.

YUJIMA ROJGAR advertisement for Mira Beauty Center in Ajman, listing jobs like Hairdresser. Includes company name MIRA BEAUTY CENTER and contact details.

CHANDANI MANAGEMENT SERVICES PVT. LTD. advertisement with contact information: Basundhara-3, Kathmandu, Tel: +977-1-4955422, 4960522.

सव्याइएको advertisement for Kalika Human Resource Pvt Ltd, listing services like Electrician and Heavy Trucks Driver.

अत्यन्त जरुरी सूचना advertisement for Himalayan Valley Nepal Pvt. Ltd., providing contact details for recruitment.

बोलपत्रद्वारा गोर्लिया काठ/दाउरा लिलाम विज्ञापित सम्बन्धि सूचना advertisement for Bolpatra Dwara Goriya Kath/Daura Lilam Bid Advertisement.

YUJIMA वैदेशिक रोजगारको अवसर advertisement for ISAM KABBANI AND PARTNERS CONSTRUCTION AND MAINTENANCE LLC, listing jobs like Brick Mason, Building Labourer, and Painter.

PANCHKHAL MUNICIPALITY OFFICE OF MUNICIPAL EXECUTIVE advertisement for Invitation for Bids, including a table of work items and bid details.

PREMIUM HUMAN RESOURCE advertisement with contact information: Samakhushi-3, Kathmandu, Tel: 5917815, 5917814.

युरोपमा वैदेशिक रोजगारको अवसर advertisement for LOTUS INTERNATIONAL LTD, listing jobs like Cashiers, Chef, Cleaner, Dish Washers, Helper, Kitchen Helper, Salesperson, Stockers, Storekeeper, and Waiter/waitress.

INTERPID RECRUITMENT SERVICES PVT. LTD advertisement with contact information: Sinamangal-9, Kathmandu, Tel: +977-1-4560530/4560531.

युईमा रोजगार advertisement for EAGLE INTERNATIONAL GENERAL CONTRACTING L.L.C. in Abu Dhabi, listing jobs like Building Labour and Carpenter/Mason.

चित्रकला सिवटै बालबालिका। दाइको घोराही उपमहानगरपालिका-१७ स्थित गोरक्ष सिद्धरत्ननाथ मठ चौधेरामा चित्रकला सिवटै बालबालिका। मठमा प्रशिक्षक मंगल चौधरी र केशव नेपाली (अरनिको आर्ट) बाट गुरु पूर्णिमाको दिनदेखि एक महिने नि:शुल्क चित्रकला प्रशिक्षण कार्यक्रम सुरु गरिएको छ। तस्विर: कुलदीप न्यौपाने/रासस

नयाँ पेसा र पहिचानको खोजीमा महाउत्त समुदाय

■ गेधराज बस्नेत

रौंभा (बाँके)- बाँकेको डुडुवा गाउँपालिका-६ हिरामिन्यास्थित मगन्ताटोलका केलाराम महाउत्त रोजगारीको खोजीमा नेपालगञ्जमा भौतारिन थालेको तीन वर्ष भयो। सह्रमा कुनै रोजगार नमिल्दा उनको मन खिन्नु छ। 'मागेर खाने भएकाले यो समुदायलाई मगन्ता भन्नुको अर्थ पुर्ख्यौली पेसा छोडेरै गेह अहिले नयाँ पेसा र पहिचानका लागि कष्टकर जीवनयापन गर्नुपरेको छ,' केलारामले भने, 'महाउत्त समुदाय अहिले गरिबी, अभाव र संकटबाट गुञ्जिएको छ, पेसा र पहिचानविना जीवन चलाउन कठिन भएको छ।'

समुदायबाट पहिलोपटक एसएलसी पास गरेका केलाराम कृषक समूह गठन गरेर खेती किसानिको काम गर्दै आएका छन्। पढे लेखे पनि बेरोजगार बस्नुपर्दा महाउत्त समुदायमा पढेर पनि केही नहुने गलत धारणाको विकास भएको उनको बुझाइ छ। 'महाउत्त बस्तीमा गरिबी र अशिक्षाको चरम रूप छ। बालबालिकालाई विद्यालय पठाउन सम्झाइबुझाइ गर्दा पनि अभिभावकहरू मान्दैनन्,' केलारामले भने, 'जसोतसो विद्यालयमा भर्ना गराइदिए पनि बीचबाटै विद्यालय छोड्ने समस्या छ।'

महाउत्त समुदायका अधिकांश बालबालिका शिक्षाबाट वञ्चित छन्, महिलाको स्वास्थ्य अवस्था नाजुक छ। डरलाग्दो बालविवाहको समस्यामात्र होइन, सिंगो समुदाय प्रत्येक दिन छोक टाँसे समस्याबाट माथि उठ्न सकेको छैन। मागेर खाने पुर्ख्यौली पेसा छोडेरै गेह मगन्ताबाट महाउत्त बनेको यो समुदायलाई यतिबेला नयाँ पेसा र पहिचान नपाउँदा जीवन चलाउन कठिन भएको केलारामको बुझाइ छ।

बाँकेको हिरामिन्यालगायत विभिन्न ठाउँमा २०० घरपरिवारको करिब एक हजार जनसंख्या छ। महाउत्त समुदायका युवा पुस्ताले अब मागेर हुँदैन, काम गर्ने र त्यसअनुसारको ज्याला लिनुपर्छ भन्ने बुझेका छन्। मागेर जीवन निर्वाह गर्ने भएकाले समुदायलाई नै मगन्ता जातिको परिचय दिइए पनि अहिले युवाहरूलाई आफ्नो नामको पछाडि भुल्दैन मगन्ता शब्द मन परेको छैन। त्यसैले महाउत्त लेखे गरेको युवा विशाल महाउत्तले बताए। एक पुस्ताअघिसम्म यो समुदायका मानिसको नागरिकतामा नामको पछाडि मगन्ता थर लेखे गरे पनि अहिले त्यसलाई परिवर्तन गरेर महाउत्त लेखे गरिएको छ। पुर्ख्यौली नाममा मगन्ता नै लेखाए तर अहिले युवाहरूले नामको पछाडि महाउत्त लेख्न थालेपछि केही आत्मसम्मान मिलेको विशालको अनुभव छ।

अत्यसंख्यक र सीमान्तकृत समुदाय भए पनि सूचीकृत भइसकेकाले यो समुदायले कुनै विशेष सुविधा पाउन सकेको छैन। राज्यले आफूहरूलाई अत्यसंख्यक समुदायमा सूचीकृत गरी पेसा गर्ने व्यवस्थाको माग उनीहरूले गर्दै आएका छन्। खेती गर्नका लागि आफूने जग्गा जमिन, रोजगारीका स्थानीय तह निर्वाचन २०७९ मा

वडा र महाउत्त बस्तीका लागि बजेट तथा कार्यक्रम विनियोजन नगर्दा सोचेजस्तो काम हुन सकेको छैन। बालबालिका विद्यालय बाहिरै अत्यसंख्यक महाउत्त समुदायका बालबालिका आर्थिक अभावमा विद्यालय जानबाट वञ्चित हुँदै आएका छन्। विद्यालय उमेर समूहका अधिकांश बालबालिका मजदुरी गर्ने ठाउँमा भेटिन्छन्। 'गाउँमा धेरै पढेको कोही छैन, मैले तीन क्लासम्म पढेर छोडाँडिदिएँ,' विद्यालय उमेर समूहका नौकुर महाउत्तले भने, 'स्कूल जान कापी किताब, फोला र पोसाक चाहिन्छ, घरमा कसैले दिँदैन। त्यसैले अहिले मजदुरी गर्न थालेको छु।' काशी महाउत्तका विद्यालय उमेर समूहका चार छोरा र एक छोरी छन् तर कोही पनि विद्यालय जाँदैन। साना बालबालिका बाखा, बंगुर चराउन जाने र अलि ठूलो भएपछि मजदुरीमा जाने गरेको काशीले बताए। 'पढे लेखे के हुन्छ, कसैले केही काम पाएका छैनन्, त्यही भएर हाम्रा छोराछोरी स्कूल जाँदैनन्,' काशीले भने, 'घरमा खान वस्नकै समस्या छ, विद्यालय पठाउन कापी किताब, फोला र पोसाक कहाँबाट ल्याउने?'

वर्षौदेखि मगन्ताटोलमा बसेका महाउत्त सबैजसोको घर फुसका छन्। यो समुदायका अधिकांश ज्यूला मजदुरी गरेर जीविका चलाउँछन्। मगन्ता गाउँमा मात्रै यो समुदायका एकसय ९२ घर छन्। समुदायबाट हालसम्म तीनजनाले मात्र एसइई पास गरेका छन्। समुदायबाटै पहिलोपटक एसएलसी उत्तीर्ण गरेका केलारामले जागिर नपाएर बेरोजगार बस्नुपर्दा महाउत्त समुदायमा पढेर पनि केही नहुने गलत धारणाको विकास भएको उनको बुझाइ छ।

डुडुवा गाउँपालिका-६ हिरामिन्यास्थित सरस्वती माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक ज्यूला रेमीले गरिबी तथा आर्थिक अवस्था अभावका कारण महाउत्त समुदायका अधिकांश बालबालिका विद्यालय तहको पढाइ पूरा नगर्दै विद्यालय छाड्ने गरेको बताए। विद्यालयमा भर्ना भएका महाउत्त समुदायका विद्यार्थीमध्ये करिब ९० प्रतिशतभन्दा बढीले एसइई पास नगर्दै पढाइ छाड्ने गरेको उनले जानकारी दिए। महाउत्त समुदायबाट गत वर्षको एसइईमा एकजना विद्यार्थी सहभागी भएकामा अहिले मौका परीक्षाको तयारीमा रहेका छन्। महाउत्त समुदायका बालबालिकाको शिक्षा पहुँच बढाउनका लागि विद्यालयका तर्फबाट अनेक प्रयत्न गरे पनि सफल हुन नसकेको उनको भनाइ छ।

डुडुवा गाउँपालिका-६ का वडाध्यक्ष मोहनराम मिश्रले महाउत्त समुदायका बालबालिकालाई शिक्षामा विशेष किसिमको व्यवस्था नभएको बताए। महाउत्त समुदायलाई अत्यसंख्यक जातिमा सूचीकृत गराउन गाउँपालिका र जिल्ला समन्वय समितिस्तरबाट निर्णय गरेर प्रदेश सरकारमा पठाइसकेको उनको भनाइ छ। रासस

साउदीमा रोजगार कम्पनी: KEY FOOD COMPANY FOR PROVIDING MEALS. शहर: Riyadh. LT. No. 308767. चालानी नं. ६०९२३८२८. Table with columns: रि. नं., कामदारको पद, माग संख्या, मासिक तलब, औद्योगिक अनुभव, प्रशिक्षण, हस्तान्तरण, तालिम, उपाय, बर्षे, करार. 1 Kitchen Tools Cleaning Worker 1 0 1000 3५,५३५. अन्र्तरवाता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८१ मदी ३ गते (19th Aug. 2024) मा हुनेछ।

All Asia Overseas Pvt. Ltd. Ratopul, Gaushala-7, Kathmandu, Nepal. Phone +977-01-4621975, 4621918 E-mail: info@allasiaoverseas.com

कतारमा रोजगार कम्पनी: BARAHAT MSHEIREB HOTEL LLC. शहर: Barahat Msheireb Hotel Ilc. LT. No. 308727. चालानी नं. ६०९२३८००. Table with columns: रि. नं., कामदारको पद, माग संख्या, मासिक तलब, औद्योगिक अनुभव, प्रशिक्षण, हस्तान्तरण, तालिम, उपाय, बर्षे, करार. 1 Hotel Services 5 5 2000 ७३,१००. अन्र्तरवाता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८१ मदी ३ गते (19th Aug. 2024) मा हुनेछ।

युएईमा रोजगार कम्पनी: AL SHAYAN TO ALSHAYAN MEDICAL & LABORATORY EQUIPMENT REPAIRING CO. शहर: Al Sabi Building. LT. No. 308760. चालानी नं. ६०९२३८०६. Table with columns: रि. नं., कामदारको पद, माग संख्या, मासिक तलब, औद्योगिक अनुभव, प्रशिक्षण, हस्तान्तरण, तालिम, उपाय, बर्षे, करार. 1 Store Assistant 20 0 1200 ८३,८८०. अन्र्तरवाता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८१ मदी ३ गते (19th Aug. 2024) मा हुनेछ।

SUN RAY GLOBAL OVERSEAS PVT. LTD. Kathmandu-9, Sinamangal. Tel: +977-1-4560974, 4564202. Fax: +977-1-4464120. Email: sunray918@gmail.com, srgoverseas@gmail.com

कतारमा रोजगार कम्पनी: QATAR CLEANING COMPANY WLL. शहर: Doha. LT. No. 291273. चालानी नं. ६०९२०६८५. Table with columns: रि. नं., कामदारको पद, माग संख्या, मासिक तलब, औद्योगिक अनुभव, प्रशिक्षण, हस्तान्तरण, तालिम, उपाय, बर्षे, करार. 1 Labour 2 0 1000 ३६,८७०. अन्र्तरवाता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८१ साउन २६ गते (13th Aug. 2024) मा हुनेछ। अन्र्तरवाता हुने स्थान: होटल सेक्टर पोइन्ट बितमिडिमा मिति: २०८१ साउन ३० गते (14th Aug. 2024) मा हुनेछ।

VARSHA MANPOWER PVT. LTD. Maharajgunj-3, Kathmandu, Phone No: 015908044/015906944

साउदीमा रोजगार कम्पनी: MISHAAL SHALIL BIN HABIB AL MUTAIRI CONTRACTING COMPANY. शहर: Saudi Arabia. LT. No. 308639. चालानी नं. ६०९२३८०८. Table with columns: रि. नं., कामदारको पद, माग संख्या, मासिक तलब, औद्योगिक अनुभव, प्रशिक्षण, हस्तान्तरण, तालिम, उपाय, बर्षे, करार. 1 Hotel Housekeeping worker 4 0 1200 ८२,६००. कम्पनी: MISHAAL SHALIL BIN HABIB AL MUTAIRI CONTRACTING COMPANY. LT. No. 308631. चालानी नं. ६०९२३८९०. Table with columns: रि. नं., कामदारको पद, माग संख्या, मासिक तलब, औद्योगिक अनुभव, प्रशिक्षण, हस्तान्तरण, तालिम, उपाय, बर्षे, करार. 1 Hotel Housekeeping worker 4 0 1200 ८२,६००. कम्पनी: MISHAAL SHALIL BIN HABIB AL MUTAIRI CONTRACTING COMPANY. LT. No. 308632. चालानी नं. ६०९२३८९१. Table with columns: रि. नं., कामदारको पद, माग संख्या, मासिक तलब, औद्योगिक अनुभव, प्रशिक्षण, हस्तान्तरण, तालिम, उपाय, बर्षे, करार. 1 Hotel Housekeeping worker 4 0 1200 ८२,६००. कम्पनी: MISHAL SHALEEL BIN HABIB AL MUTAIRI CONTRACTING COMPANY. LT. No. 308640. चालानी नं. ६०९२३८९२. Table with columns: रि. नं., कामदारको पद, माग संख्या, मासिक तलब, औद्योगिक अनुभव, प्रशिक्षण, हस्तान्तरण, तालिम, उपाय, बर्षे, करार. 1 Hotel Housekeeping worker 4 0 1200 ८२,६००. अन्र्तरवाता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८१ मदी ३ गते (19th Aug. 2024) मा हुनेछ।

TESLA OVERSEAS PVT. LTD. Sinamangal 9, Kathmandu, Nepal. Tel: 01-5920966, 5920965. Email: info.teslaoverseas@gmail.com. Web: www.teslaoverseas.com.np

कुवेतमा रोजगार कम्पनी: VERDI CONSUMER ORDERS DELIVERY COMPANY. शहर: CAPITAL. LT. No. 308737. चालानी नं. ६०९२३८५१. Table with columns: रि. नं., कामदारको पद, माग संख्या, मासिक तलब, औद्योगिक अनुभव, प्रशिक्षण, हस्तान्तरण, तालिम, उपाय, बर्षे, करार. 1 Light Driver 15 0 135 ५८,२८५. अन्र्तरवाता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८१ मदी ३ गते (19th Aug. 2024) मा हुनेछ।

OM OVERSEAS EMPLOYMENT PVT. LTD. Basundhara - 3, Kathmandu, Nepal. Tel: +977-1-5903266, 985-1105656, 9801020501. E-mail: omoverseas36@gmail.com, omoverseas666@gmail.com

